

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

DIREKTORAT ZA ZAKONODAJO
S PODROČJA PRAVOSODJA

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 52 68
F: 01 369 57 83
E: gp.mp@gov.si
www.mp.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
gp.ukom@gov.si

Številka: 091-30/2011/2 (043103)
Datum: 12.9.2011

Zadeva: Odziv Ministrstva za pravosodje na predlog 1953, ki je bil objavljen na portalu predlagam.vladi.si: Prisilno delo za zapornike

Ministrstvo za pravosodje je s strani Urada Vlade RS za komuniciranje prejelo predlog, ki je bil objavljen na portalu predlagam.vladi.si pod številko 1953: Prisilno delo za zapornike. Predlagatelj predlaga uvedbo obveznega prisilnega družbeno-koristnega dela za vse prestopnike, ki bi bili obsojeni na kazen zapora. Po njegovem mnenju bi država na ta način profitirala, saj zaporniki za svoje delo ne bi prejeli plačila, zagotovljena bi jim bila le prehrana, medicinska oskrba in prevoz na delo. V nadaljevanju Ministrstvo za pravosodje podaja odziv na podani predlog:

Za osebe obsojene na zaporno kazen je država na podlagi mednarodnih pogodb in sprejete nacionalne zakonodaje dolžna spoštovati osnovne človekove pravice in osnovno človekovo dostojanstvo zaprtih. Ustava Republike Slovenije¹ v 49. členu kot temeljno človekovo pravico in svobščino zagotavlja svobodo dela, ki vsebuje tri samostojne pravice: pravico do proste izbire zaposlitve, pravico do enake dostopnosti vsakega delovnega mesta pod enakimi pogoji in **prepoved prisilnega dela**.

Prepoved prisilnega in obveznega dela pa med drugim določajo tudi naslednji mednarodni dokumenti, ki zavezujejo tudi Republiko Slovenijo:

- 8. člen Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah²,

¹ Uradni list RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04 in 68/06.

² Kraj in datum podpisa: New York, 16. 12. 1966

Objavljeno: Uradni list SFRJ, št. 7/71.

Datum uveljavitve: 23. 3. 1976

Datum uveljavitve RS: 1. 7. 1992 (Uradni list RS, št. 35/92 - MP, št. 9/92)

- 4. člen Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin,³
- definicijo prisilnega dela⁴ pa določata dve konvenciji Mednarodne organizacije dela, in sicer Konvencija MOD št. 29⁵ o prisilnem ali obveznem delu ter Konvencija MOD št. 105⁶ o odpravi prisilnega dela.

Glede na navedeno in dejstvo, da se človekove pravice in svoboščine uresničujejo na podlagi ustave, ter da je le z zakonom mogoče predpisati način uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kadar tako določa ustava, oziroma, če je to nujno zaradi same narave posamezne pravice ali svoboščine (15. člen Ustave Republike Slovenije) Ministrstvo za pravosodje zaključuje, da bi morebitna uzakonitev prisilnega dela zapornikov pomenila kršitev temeljnih človekovih pravic in svoboščin, ki izhajajo tako iz Ustave Republike Slovenije, kot tudi številnih mednarodnih aktov, k spoštovanju katerih se je zavezala tudi Republika Slovenija.

Sicer pa delo obsojencev ureja Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij⁷ (v nadaljevanju: ZIKS-1) v členih 45 do 57. V okvirih zakonskih norm in realnih možnosti zavodov se zaprtim osebam, ki so sposobne za delo in želijo delati, delo omogoča v javnih gospodarskih zavodih, pri delih, potrebnih za normalno poslovanje zavoda (hišna dela), pri delodajalcih zunaj zavoda in v okviru delovne terapije. Obsojenci, ki pa jim dela ni mogoče zagotoviti, kakor tudi obsojenci, ki iz kakršnegakoli razloga niso vključeni v delo, niso prepuščeni neracionalnemu izrabljanju časa v zaporu, saj so za vsakega obsojenca dnevno predvidene določene tretmajske in druge aktivnosti.

S spoštovanjem,

Andreja LANG
 generalna direktorica

³ Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spremenjene s protokoli št. 3, 5 in 8 ter dopolnjene s protokolom št. 2, ter njenih protokolov št. 1, 4, 6, 7, 9, 10 in 11; Uradni list RS-MP, št. 7/94.

⁴ Po Konvenciji MOD št. 29 je prisilno ali obvezno delo »**vsako delo ali storitev, ki zahteva od posameznika opravljanje dela, za katero se le-ta ni prostovoljno odločili, pod pretnjo kakršnekoli kazni**«.

⁵ Kraj in datum podpisa: Ženeva 28.6.1930

Objavljeno: Uradni list KJU-MP, št. 297-772/1932

Datum uveljavitve RS: 14.11.1992 (Uradni list RS-MP, št. 15-86/92)

⁶ Zakon o ratifikaciji Konvencije o odpravi prisilnega dela (MKOPD), Uradni list RS-MP, št. 10/97.

⁷ Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09 in 9/2011-ZP-1G.